Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Krytyka artystyczna I, PG_00189716		
Kierunek studiów	Zarządzanie instytucjami artystycznymi (P)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2028/2029
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	3	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	praktyczny	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Anglistyki i Amerykanistyki -> Zakład Badań nad Sztukami Scenicznymi		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Katarzyna Pastuszak	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu	
	Celem zajęć jest wprowadzenie studenta w podstawowe zagadnienia związane z interpretacją i oceną dzieła artystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem medium, do którego tekst krytyczny jest skierowany (telewizja, radio, Internet, prasa specjalistyczna). Istotnym celem przedmiotu jest wypracowanie umiejętności formułowania wypowiedzi krytycznych oraz pisania recenzji, a także zdobycie przez studentów ogólnej orientacji w zjawiskach artystycznych współczesności. Ważnym elementem kursu będzie mapowanie szeroko rozumianego pola sztuki i wprowadzenie studenta w najnowszy dyskurs obowiązujący w sztukach wizualnych.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[ZIAL3_W02] Zna w zaawansowanym stopniu podstawowe teorie i metodologie oraz terminologię z zakresu nauk o sztuce, nauk o zarządzaniu i jakości, literaturoznawstwa oraz nauk pomocniczych i pokrewnych.	Zna w zaawansowanym stopniu podstawowe teorie i metodologie oraz terminologię z zakresu nauk o sztuce i literaturoznawstwa oraz nauk pomocniczych i pokrewnych niezbędne w praktyce krytyki artystycznej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW5] realizacja zadania problemowego
[ZIAL3_U06] Potrafi przygotowywać typowe prace pisemne w języku polskim i angielskim w różnej formie, celu, objętości i stylu, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych oraz źródeł.	Potrafi przygotowywać recenzje dzieł i wydarzeń i artystycznych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych oraz źródeł.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU5] realizacja zadania problemowego
[ZIAL3_U04] Potrafi brać udział w debacie dotyczącej sztuki, literatury i zarządzania instytucjami artystycznymi: przedstawiać i oceniać różne stanowiska oraz dyskutować o nich.	Potrafi brać udział w debacie dotyczącej różnych dziedzin sztuki: przedstawiać i oceniać różne interpretacje i oceny dzieł sztuki oraz dyskutować o nich.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
[ZIAL3_K06] Jest gotów do uczestnictwa w życiu artystycznym i kulturalnym jako odbiorca i menedżer, korzystając z różnych jego form; ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie.	Jest gotów do uczestnictwa we współczesnym życiu artystycznym i kulturalnym jako odbiorca i menedżer, korzystając z różnych jego form, w tym śledząc media kulturalne i pisma specjalistyczne poświęcone krytyce artystycznej; ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[ZIAL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności z zakresu nauk o sztuce i zarządzania instytucjami artystycznymi.	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy w zakresie krytyki artystycznej oraz umiejętności formułowania wypowiedzi krytycznych i pisania recenzji.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
[ZIAL3_W03] Ma zaawansowaną wiedzę szczegółową dotyczącą wybranych zagadnień z zakresu nauk o sztuce, nauk o zarządzaniu i jakości, literaturoznawstwa oraz nauk pomocniczych i pokrewnych, ukierunkowaną na zastosowania praktyczne w działalności menedżerskiej i/lub artystycznej.	Ma zaawansowaną wiedzę szczegółową dotyczącą wybranych zagadnień z zakresu krytyki artystycznej, ukierunkowaną na zastosowania praktyczne w działalności menedżerskiej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[ZIAL3_W04] Ma orientację we współczesnym życiu artystycznym oraz podstawową wiedzę o polskich i światowych instytucjach artystycznych i kulturalnych, ukierunkowaną na zastosowania praktyczne w działalności menedżerskiej i/lub artystycznej.	Ma orientację we współczesnym życiu artystycznym, szczególnie w obszarze krytyki artystycznej, oraz podstawową wiedzę o polskich i światowych instytucjach artystycznych i kulturalnych, ukierunkowaną na zastosowania praktyczne w działalności menedżerskiej.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport

Treści przedmiotu

1. Wprowadzenie do zagadnień krytyki artystycznej - najważniejsze zjawiska krytyki artystycznej polsko i obcojęzycznej oraz chronologia jej rozwoju od końca XIX w. do czasów współczesnych.
2. Mapowanie pola sztuki.
3. Podstawowe mechanizmy związane z systemem dystrybucji sztuki (instytucje artystyczne, polityka kulturalna, rynek sztuki) w powiązaniu ze zjawiskami krytyki artystycznej w jej historycznym rozwoju.
4. Miejsce krytyki artystycznej w badaniach nad sztuką nowoczesną.
5. Podstawowe założenia metodologiczne badań nad tekstami krytycznymi i najważniejszymi zjawiskami historycznymi z zakresu krytyki artystycznej.
6. Rodzaje krytyki artystycznej.
7. Media krytyki artystycznej.
8. Krytyka artystyczna w dobie nowych mediów.
9. Metakrytyka - krytyka na platformach społecznościowych

Wymagania wstępne i dodatkowe

Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa, o ile osoba studiująca nie uzyska zgody dziekana na studiowanie według indywidualnej organizacji studiów.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
prezentacja grupowa	80.0%	80.0%
zaliczenie ustne	70.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu) A.1. wykorzystywana podczas zajęć • Badania nad krytyką literacką. Seria druga, Wrocław 1984. • Brzozowski S., Humor i prawo: wybrane studia krytyczne, Warszawa 1988. • Croce B., Zarys estetyki, przeł. Z. Czerny, Warszawa 1961. • Jackiewicz A., Krytyka literacka i filmowa, [w:] tegoż, Film jako powieść XX wieku, Warszawa 1968. • Juszkiewicz P., Od rozkoszy historiozofii do gry w nic. Polska krytyka artystyczna czasu odwilży, Poznań 2005. • Juszczak W., Dwie krytyki: krytyczna i komentująca, [w:] Współczesne problemy krytyki artystycznej, pod red. A. Helman, Wrocław-Warszawa- Kraków-Gdańsk 1973. • Kisielewski, Sztuka i reklama, Białystok 1999. • Kłosinska K., Feministyczna krytyka literacka, Katowice 2010. • Kott J., Pisma wybrane, t. III: Fotel recenzenta, Warszawa 1991. • Morin E., Kino i wyobraźnia, przeł. K. Eberhardt, Warszawa 1975. • Performance. Wybór tekstów, red. G. Dziamski i inni, Warszawa 1984. • Porębski M., Krytycy i sztuka, Kraków 2004. • Porębski M., Pożegnanie z krytyką, Kraków 1966. • Przylipiak M., O analitycznym modelu krytyki filmowej, [w:] Film: Krytyka i estetyka, Warszawa 1991. • Puzyna K., Połmrok. Felietony teatralne i szkice, Warszawa 1982. • Sontag S., Przeciw interpretacji i inne eseje, przeł. M. Pasicka, Kraków 2012. • Współczesne problemy krytyki artystycznej, Wrocław 1973. • Zizek S., Lacrimae rerum. Kieślowski, Hitchcock, Tarkowski, Lynch, przeł. K. Mikurda, Kraków 2007. A.2. studiowana samodzielnie przez studenta • Błoński J., Odmarsz, Kraków 1978. • Daiches D., Krytyk i jego światy. Szkice literackie, przeł. E. Krasińska, Warszawa 1976. • Fish S., Interpretacja, retoryka, polityka. Eseje wybrane, przeł. K. Arbiszewski, Kraków 2002. • Guze J., Dialogi ze sztuką. Szkice, Kraków 1992. • Frye N., Anatomia krytyki, przeł. M. Bokiniec, Gdańsk 2012. • Helman A., Co to jest kino? Panorama myśli filmowej, Warszawa 1978. • Młoda krytyka filmowa, pod red. M. Hendrykowskiego i A. Szpulaka, Poznań 2003. • O wartościowaniu w badaniach literackich, red, S. Sawicki, W. Panas, Lublin 1986. • Raszewski Z., Teatr w świecie widowisk. Dziewięćdziesiąt jeden listów o naturze teatru, Warszawa 1991. • Stala M., Chwile pewności: 20 szkiców o poezji i krytyce, Kraków 1991. • Wanat A., Pochwała teatru, Warszawa 1997. Prowadzący uaktualnia listę lektur na początku każdego semestru.
	Uzupełniająca lista lektur	• Baudelaire Ch., Pisma. Sztuka romantyczna, oprac. A. Kijowski, C. Pichois, red. R. Engelking, Gdańsk 2003. • Gołaszewska M., Filozoficzne podstawy krytyki literackiej, Warszawa 1963. • Nyczek T., Rozbite lustro. Teksty przy teatrze, Warszawa 1991. • Poprzecka M., O złej sztuce, Warszawa 1998. • Porębski M., Granica współczesności. 1909-1925, Warszawa 1989. • Problemy odbioru i odbiorcy. Studia, pod red. T. Bujnickiego i J. Sławińskiego, Wrocław 1977. Prowadzący uaktualnia listę lektur na początku każdego semestru.
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Wprowadzenie do zagadnień krytyki artystycznej - najważniejsze zjawiska krytyki artystycznej polsko i obcojęzycznej oraz chronologia jej rozwoju od końca XIX w. do czasów współczesnych. 2. Mapowanie pola sztuki. 3. Podstawowe mechanizmy związane z systemem dystrybucji sztuki (instytucje artystyczne, polityka kulturalna, rynek sztuki) w powiązaniu ze zjawiskami krytyki artystycznej w jej historycznym rozwoju. 4. Miejsce krytyki artystycznej w badaniach nad sztuką nowoczesną. 5. Podstawowe założenia metodologiczne badań nad tekstami krytycznymi i najważniejszymi zjawiskami historycznymi z zakresu krytyki artystycznej. 6. Rodzaje krytyki artystycznej. 7. Media krytyki artystycznej. 8. Krytyka artystyczna w dobie nowych mediów. 9. Metakrytyka - krytyka na platformach społecznościowych
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.